

ret gaar f. Ex. fra en Landsby gennem en Kjøbstad til en anden By, og der optaar Meningsulighed mellem Kommunerne, idet den ene Kommune vil beholde Sporet, og de Andre ikke ville beholde det, kan Indenrigsministeren afgjøre denne Meningsulighed og bringe den Kommune, der ønsker Sporet fjernet, til at beholde det og give dem Betaling for det, som fastsættes ved uwillige Mænds Skjøn. Dette forekommer mig ikke formelt at være ganske rigtigt; men om 40. Mar. er jo Alting glemt, og saa vil denne Lov formodentlig ogsaa gennem sin Udvikling have faaet en ganske anden Form, end man i dette Dieblis tænker paa. Jeg skal derfor ikke lægge videre Vægt derpaa. Derjom man i det Hele vil gjøre Forandring — hvad jeg dog paa ingen Maade skal tilraade, ligesom jeg ogsaa fraraader at nedsette et Udvalg, hvortil jeg ikke synes, der er mindste Trang — skal jeg ønske, at Sognekommunen her gik ud, idet det forekommer mig, at Amtsrådet som det, der regjerer Bevæsenet i Amtet, maatte kunne tage Bestemmelse for Kredsens Bedkommende, saa at man ikke havde den Vanstielighed at skulle træffe Overenskomst med alle de forskjellige Sognekommuner, som en saadan Sporvei, naar den var af nogen Længde, vilde gennemløbe. — Det glæder mig som sagt, at Loven er fremkommen, og jeg haaber, at den vil gaa let igjennem, som den nu foreligger, og at den i Fremtiden vil blive til Nytte i det Diemed, hvori den er forelagt.

N. Rasmussen: Jeg for min Del vil ikke gjøre Modstand mod Loven; men jeg kan dog ikke tilbageholde, at det kun er i Fremstridets Interesse, at jeg giver den min Stemme. Derjom den virkelig faar Udbredelse paa de almindelige Kommunikationsveie, er det min bestemte Overbevisning, at der snart vil blive reist en stærk Opposition derimod, idet det er en given Ting, at de almindelige Befordringer, der ere forspændte med Heste, ville komme i Urede og i Kollision med saadanne Indretninger som dem, der her er Tale om, naar de komme paa Veiene. Det er ikke med den Slags Befordringsmidler som med Jernbanerne, hvor Dyrene staa ved Siden af og se paa, hvad der faar forbi; dette kan ikke sammenlignes med, at forspændte Bogne skulle mødes med saadanne Indretninger, og det vel at mærke kun af og til, saaledes at Banen her ikke kan blive til en anden Natur. Men, som sagt, der kan maasse være Udygt til, at det, der nu søges Bemyndigelse til, vil blive be-

nyttet i ligesaa ringe Omfang som de Lokomotiver, der blev givet Tilladelse til i 1862 — som bekendt, blev det første af dem siddende fast paa en Vei i Bendskjæl — og i Forhaabning om, at det vil gaa meget sent med, at denne Lov faar Anvendelse, skal jeg for mit Bedkommende slutte mig til Lovforlaget.

Indenrigsministeren: Efter de Udtalelser, der ere faldne, skal jeg med Hensyn til, hvad den første ærede Tale yttrede, sige, at de reglementariske Bestemmelser naturligvis ville gaa ud paa at gjøre Alt for at sikkre den almindelige Færdsel inod Ulemper af disse nye Befordringsmidler, der saaledes faae Udgang til Veiene. Jeg kan jo ikke negte, at der kan være forskjellige Omstændigheder, som gjøre disse Landeveisløkomotiver mindre behagelige for Hestene, om det end maasse neppe er rigtigt, at „Suffene“ skulde være det værste og Dampen det Underordnede; men jeg maa dog oplyse, at det Lokomotiv, der for Tiden maa anses for det, der har løst Opgaven nærmest, et i Skotland forfærdiget Lokomotiv, der, som det er mig bekendt, er bestilt hertil og vil komme her om nogle Maanedre, hverken giver Suk eller anden Lyd og heller ikke afgiver synlig Røg; selvsjælgelig afgiver den nok Røg, men ikke synlig Røg. Forinden nogen Tilladelse gives til at anvende et saadant Lokomotiv paa Landeveiene, vil det naturligvis være Indenrigsministeriets Opgave at have sikket sig, at man paa bedste Maade og under alle Hensyn sørger for, at det ikke skræmmer de Besvarendes Heste. At der er Heste, der kunne blive sty for en saadan Befordring, kan selvsjælgelig ikke undgaas, thi det vil være det ærede Medlem fra Sylland bekendt, at et Par almindelige jydskke Heste i Reglen blive ængstelige blot ved at se en Wienerovogn komme fjærende. — Jeg vil kun hertil endnu sjeie, med Hensyn til, hvad det ærede Medlem for Horsens (Sjæsen) yttrede, at jeg tror ikke, det vil være en Følge af Loven, at Indenrigsministeren skulde kunne paalægge nogen Kommune at beholde Sporet og betale det. Det vilde være en yderst urimelig Ordning; han kan naturligvis paalægge en Kommune, at den skal lade Sporet blive liggende, men han vil selvsjælgelig paalægge den Kommune, der ønsker, at det skal blive liggende, og som vil bevare Retten til at benytte Sporet over den anden Kommunes Grund, Forpligtelsen til at betale det.

Suel: Jeg vil blot tillade mig i Korthed at sige, at efter den ærede Indenrigsministers Ud-